

Zkušební řád pro testování canisterapeutických týmů

Duhová cesta, z.s.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

1. Na testování je třeba se předem řádně přihlásit, a to prostřednictvím formuláře na webových stránkách www.duhovacesta.cz - bez přihlášení není možné se testování zúčastnit.
2. Testování se může zúčastnit pouze psovod, který absolvoval náš Základní kurz canisterapie – bez absolvování kompletního kurzu nebude tým k testování připuštěn. V případě testování druhého psa psovoda, který již kurz v minulosti absolvoval, není potřebné opakované absolvování kurzu, pokud pes dosáhl minimálního věku potřebného k řádnému testování (18 měsíců). V případě mladšího psa je povinné absolvování praktické části kurzu – přímá práce nového týmu s klienty. Následně pes může složit zkoušku pro psy ve výcviku.
3. Testování se mohou účastnit psi ve věku 18 měsíců a starší. Tito psi dostanou, po úspěšném složení zkoušky, certifikát řádného canisterapeutického týmu. Tento certifikát se vydává na dobu 6 měsíců, 1 rok nebo 2 roky – dle prokázaného stupně připravenosti na výkon činnosti v oblasti canisterapie.
4. Psi mladší 18 měsíců mohou v naší organizaci, po dohodě, testování absolvovat taktéž, a to v jeho plném rozsahu, přičemž výsledek testování týmu psovodovi ukáže, na čem je ještě potřeba následující rok zapracovat. Při úspěšném absolvování zkoušky (stejná kritéria jako pro dospělé psy) tým obdrží osvědčení o statusu canisterapeutického psa ve výcviku (potvrzení, že daný pes je vhodný pro další specializační výcvik v oblasti práce s klientem). Toto osvědčení v praxi umožní vstup psa do zařízení (výrazně limitované – jasně definované v osvědčení), aby mohl psovod dále pracovat na přípravě psa pro výkon profesionální canisterapie. Toto osvědčení se vydává na dobu jednoho roku a po uplynutí této lhůty pes absolvuje již řádné testování canisterapeutického týmu. V případě, že zjistíme nedodržování limitů daných osvědčením, máme právo na ukončení další spolupráce s týmem.
5. Na testování se psovod dostaví se psem ve stavu, v jakém ho vodí ke klientům – vykoupáný, vyčesaný, čistý. Již toto pro nás vypovídá mnohé o úrovni poskytovaných služeb daného canisterapeutického týmu.

HODNOCENÍ ZKOUŠKY A JEJÍ PRAVIDLA:

Každá dílčí část zkoušky je hodnocena maximálně 5 body, přičemž pro úspěšné absolvování zkoušky nesmí být žádná část hodnocena počtem bodů 0.

Maximální počet bodů za vykonání canisterapeutické zkoušky je 90. Minimální počet bodů pro úspěšné složení zkoušky je 56 včetně – přičemž jsou v certifikátu vyznačeny aktivity, ke kterým je pes vhodný, a ke kterým je nevhodný.

0 bodů – tým dílčí zkoušku nesplnil

1 bod – tým dílčí zkoušku splnil pouze z části

2 body – tým dílčí zkoušku splnil s chybami

3 body – tým dílčí zkoušku splnil průměrně

4 body – tým dílčí zkoušku splnil s menšími nepřesnostmi

5 bodů – tým dílčí zkoušku splnil bezchybně

Polohování se nebuduje, hodnotí se pouze slovně – pes je vhodný k polohování / pes není vhodný k polohování. Toto hodnocení je vyznačeno na certifikátu.

Každý pes je hodnocen jako individualita a je mu na certifikát vyznačena činnost vhodná a nevhodná právě pro jeho povahu a souhru s majitelem. V případě nesouhlasu majitele se zákazem určité činnosti, z důvodu nervozity týmu na zkoušce, je umožněno zopakování konkrétní disciplíny s úpravou podmínek dle situace v zařízení – např. pes špatně zareagoval z důvodu nervozity psovoda na hru a za běžné situace si velmi rád hraje, pes projevoval neposlušnost z důvodu přítomnosti cizích psů a v zařízení je vždy sám apod.

Canisterapie není "další disciplínou kynologie", jsme tu hlavně pro klienty a od toho se odvíjí celý smysl a průběh zkoušek. Smyslem canisterapeutických zkoušek **není** rozšiřovat škálu vyznamenání pro **chovné psy**, ale připravit dobrovolníky / specialisty v oblasti péče o klienta a jejich čtyřnohé pomocníky na pomoc lidem, kteří to potřebují.

Do prostoru, kde probíhají zkoušky, **nebudou vpuštěni** psi se zdravotními problémy a hárající feny (v jakémkoli stádiu).

Cíle zkoušek:

- identifikovat a vyřadit psy, kteří nejeví zájem o kontakt s lidmi a canisterapie by pro ně byla zatěžující aktivitou
- identifikovat a vyřadit psy, kteří projevují agresivitu, což představuje základní stupeň ochrany klientů
- identifikovat a vyřadit psovody, kteří se nevhodně chovají ke svým psům, což představuje základní ochranu welfare psů a zabraňuje předávání špatných vzorů chování klientům
- identifikovat a vyřadit psy, kteří neodpovídají svou zralostí nebo zdravotním stavem a tím je ochránit před nadměrnou zátěží a následnými zdravotními komplikacemi a poruchami chování
- dát týmu zpětnou vazbu na jeho činnost a dát podněty k dalšímu rozvoji
- identifikovat slabá místa týmu a poskytnout odbornou podporu
- posílat ke klientům skutečné profesionály, kteří umí reagovat na nenadálé situace a mají svého psa zcela pod kontrolou

PODROBNÝ POPIS TESTOVÁNÍ:

Testování jednoho canisterapeutického týmu probíhá cca 30 minut. Následně je mu předána zpětná vazba k průběhu zkoušky a její vyhodnocení – cca 15 minut.

1, PREZENCE A VYŘÍZENÍ ADMINISTRATIVNÍCH NÁLEŽITOSTÍ:

- nahlášení přítomnosti
- předání potvrzení o zdravotním stavu psa – vystaví váš veterinární lékař, nesmí být starší než 72 hodin před předáním (potvrzení je nutné přinést na našem formuláři!!!)
- další administrativní náležitosti dle potřeby

2, POSLUŠNOST A OVLADATELNOST PSA:

a) Chůze na vodítku

Psovod se psem na vodítku jde vymezenou trasou. Na pokyn změní směr chůze. Následně na pokyn přejde na určené místo, kde se se psem zastaví. Po celou dobu této části zkoušky jde pes na volně prověšeném vodítku.

Hodnotí se: Ochota a poslušnost, vnímání psovoda, trpělivost při zastavení.

b) Chůze s rušivými vlivy

Psovod se psem na vodítku chodí ve velkém kruhu, zkoušející simulují rušivé vlivy z běžné praxe, např. kolem projde člověk a zakopne, zakřičí, zatleská, poblíž někdo upustí berle, jinému upadne taška.

Hodnotí se: Chování a reakce psa na hlasité nezvyklé podněty. Reakce a chování psovoda na projevy psa, správná komunikace se zkoušejícími (klienty) a usměrnění jejich chování tak, aby byl pes v klidu a pohodě.

c) Chůze a ovladatelnost cizí osobou

Psovod předá psa na vodítku zkoušejícímu, ten se s ním projde po místnosti a odejde z dohledu psovoda. Psovod může dát psovi povel k následování zkoušejícího.

Hodnotí se: Ochota a chování psa vůči cizí osobě, spolupráce s cizí osobou, způsobná chůze na vodítku s cizí osobou.

d) Ovladatelnost

Psovod dá psovi povel k sednutí, následně po jeho vykonání povel k lehnutí.

Hodnotí se: Ochota, kvalita a rychlost plnění povelů.

e) Odložení s rušivými vlivy

Psovod dá psovi povel k zůstání na místě, odloží vodítko vedle psa a vzdálí se. Během odložení kolem psa projdou v jeho blízkosti zkoušející. Na pokyn si psovod jde zpět pro psa – nevolá ho k sobě.

Hodnotí se: Klid psa a setrvání na místě, reakce na procházející osoby.

f) Přivolání psa za ztížených podmínek

Psovod vypustí psa v blízkosti zkoušejících povelkem volno, ti se snaží psa přivolat, upoutat jeho pozornost, zapojit do hry, nakrmit ho... Psovod po chvíli psa přivolá a připne zpět na vodítko.

Hodnotí se: Ochota a rychlost přivolání, chování k jiným osobám.

g) Hra a zklidnění

Psovod psa rozdvádí hrou. Na pokyn psovod psa musí zklidnit zastavením/posazením/položením – způsob je na psovodovi.

Hodnotí se: Vnímání, ochota a rychlost zklidnění.

h) Hra s cizí osobou

Zkoušející si začne hrát se psem, psovod může psa při hře usměrnit – dodržení bezpečnosti.

Hodnotí se: Ochota psa hrát si s cizí osobou, chování k jiné osobě, styl hry.

3, CANISTERAPEUTICKÁ ČÁST:

a) Podávání pamlsku

Zkoušející nabídne psovi pamlsk různými způsoby - z roztažené dlaně, sevřené dlaně, ze špetky, z misky. Psovod může psa usměrnit povelom k opatrnosti.

Hodnotí se: Chování, reakce a opatrnost přijmutí pamlsku.

b) Manipulace a omezení pohybu

Zkoušející psa pevně obejmě, přitulí se, jemně ho zatahá za chlupy/kůži, zvedne ho (pokud lze). Pes nesmí projevit známky strachu nebo agresivity.

Hodnotí se: Chování a reakce na manipulaci a cizí osobu, reakce psovoda na projevy psa, způsoby koordinování aktivit tak, aby byl pes v pohodě, komunikační dovednosti psovoda.

c) Hlazení a česání

Pes sedí nebo leží a je česán. Je také hlazen, i neobratně, na různých částech těla, a to i několika osobami najednou.

Hodnotí se: Trpělivost a reakce psa na neobratnou manipulaci. Reakce psovoda na projevy psa, způsoby koordinování aktivit tak, aby byl pes v pohodě, komunikační dovednosti psovoda.

d) Reakce na invalidní vozík / chodítko / berle

Psovod se psem na vodítku se mívá s osobami s kompenzačními pomůckami, které se pak jednotlivě pokusí o navázání kontaktu se psem.

Hodnotí se: Chování a reakce psa na neobvyklé situace a kompenzační pomůcky. Reakce psovoda na projevy psa, způsoby koordinování aktivit tak, aby byl pes v pohodě, komunikační dovednosti psovoda.

e) Reakce na nezvykle se pohybující osobu

Zkoušející se směrem ke psovi pohybuje nepřírozeným způsobem - po čtyřech, kulhavě, kolébavě a podobně. Osoba může vydávat neobvyklé zvuky, naznačit neobratný kontakt se psem. Pes má v přítomnosti psovoda zůstat klidný, může se osobě vyhnout.

Hodnotí se: Chování a reakce na neobvyklé chování figuranta. Reakce psovoda na projevy psa, způsoby koordinování aktivit tak, aby byl pes v pohodě, komunikační dovednosti psovoda.

f) Reakce na ležící osobu

Zkoušející leží na zemi na dece. Psovod se psem na vodítku k němu přistoupí, zkoušející si jej pohladí, podá mu pamlsk nebo hodí hračku. Může se psovi schovat pod deku a vydávat různé zvuky, např. za pomoci pískací hračky.

Hodnotí se: Chování a reakce psa na neobvyklou situaci. Reakce psovoda na projevy psa, způsoby koordinování aktivit tak, aby byl pes v pohodě, komunikační dovednosti psovoda.

4, DISPOZICE K POLOHOVÁNÍ:

Zkoušející si lehne na deku, psovod k němu přistoupí a bez násilí psa nepolohuje do těsné blízkosti zkoušejícího – s preferencí povelu před fyzickou manipulací. Pes by se měl nechat napolohovat

psovodem a na povel setrvat v klidu. Zjišťují se dispozice psa k polohování, při zkoušce se neočekává terapeutický účinek.

Hodnotí se: Chování a reakce psa na figuranta, na tlak, na omezený pohyb. Reakce psovoda na projevy psa, způsoby koordinování aktivit tak, aby byl pes v pohodě, komunikační dovednosti psovoda.

Poznámka: Ne všichni psi při canisterapii polohování dělají a ne všichni jsou pro něj vhodní. Tato disciplína se hodnotí zvlášť, slovním hodnocením. Pokud pes "neprojde", nemá to vliv na celkový výsledek testování, ale bude to mít vyznačeno v certifikátu.

5, SPECIÁLNÍ CANISTERAPEUTICKÁ ČÁST – PRAXE:

a) Připravená aktivita pro dítě

Aktivita v délce 3-5 minut pro dítě předškolního věku. Tuto aktivitu si připravujete samostatně, přivezete si k jejímu předvedení vše potřebné s sebou. Je vhodné použít nějakou aktivitu, kterou se psem v rámci svých intervencí pravidelně děláte. Pro tuto část zkoušky bude přítomno dítě předškolního věku.

Hodnotí se: Připravená aktivita a její použití při práci s klientem, míra zapojení psa, chování psa během aktivity, práce se psem během celé aktivity (i ve chvílích, kdy pes není přímo zapojen), komunikace s klientem, efektivita terapeutického procesu.

b) Připravená aktivita pro dospělého

Aktivita v délce 3-5 minut pro dospělou osobu. Tuto aktivitu si připravujete samostatně, přivezete si k jejímu předvedení vše potřebné s sebou. Je vhodné použít nějakou aktivitu, kterou se psem v rámci svých intervencí pravidelně děláte. Pro tuto část zkoušky bude přítomna dospělá osoba z řad klientů.

Hodnotí se: Připravená aktivita a její použití při práci s klientem, míra zapojení psa, chování psa během aktivity, práce se psem během celé aktivity (i ve chvílích, kdy pes není přímo zapojen), komunikace s klientem, efektivita terapeutického procesu.

6, PO CELOU DOBU TESTOVÁNÍ SE HODNOTÍ:

a) Týmová práce

Sleduje se po celou dobu zkoušky - každá disciplína je, mimo bodování jejího provedení, ještě hodnocena z pohledu působení „komunikace“ canisterapeutického týmu na okolí. V případě předvedení nežádoucího chování psovoda ke psovi v průběhu celého testování, je testování zastaveno, vyhodnoceno jako NEPROŠEL a další opakování testování bude umožněno nejdříve za 6 měsíců. Jako nevyhovující je hodnoceno pokřikování po psovi, hrubé zacházení se psem, agresivita vůči psovi, trestání psa apod.

Hodnotí se: Sehranost týmu, chování psovoda ke psovi, reakce psa na psovoda.

b) Přátelskost a společenskost týmu

Sleduje se po celou dobu zkoušky.

Hodnotí se: Nálada a vstřícnost psa, komunikativnost, nadšení pro kontakt se člověkem.